

PROGRAMOMRÅDET SPRÅK, SAMFUNNSFAG OG ØKONOMI:

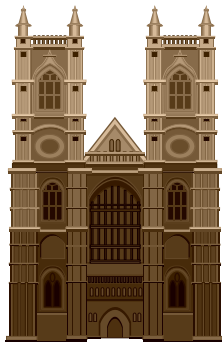
Fag	Vg1	Vg2	Vg3
ENGELSK	Fellesfag	Internasjonal engelsk	+Samfunnsfaglig engelsk
		Internasjonal engelsk	+Engelskspråklig litteratur og kultur
FREMME SPRÅK 2 *	(Fellesfag)	(Fellesfag nivå II)	+Nivå III
FREMME SPRÅK 3*	Nivå I	+Nivå II	+Nivå III
FREMME SPRÅK 3*		Nivå I	+Nivå II
FREMME SPRÅK 3*			Nivå 1
ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING	0	Entreprenørskap og bedriftsutvikling 1	Entreprenørskap og bedriftsutvikling 2
HISTORIE OG FILOSOFI	0	Historie og filosofi 1	+Historie og filosofi 2
NÆRINGS LIVS -ØKONOMI	0	Økonomistyring	+Økonomi og ledelse
POLITIKK, INDIVID OG SAMFUNN	0	Sosiologi og sosialantropologi	Politikk og menneskerettigheter
PSYKOLOGI	0	Psykologi 1	Psykologi 2
RETTSLÆRE	0	Rettslære 1	Rettslære 2
SAMFUNNSØKONOMI	0	Samfunnsøkonomi 1	+Samfunnsøkonomi 2

* Som fremmedspråk 2 og 3 tilbys fransk, tysk, og spansk og italiensk. Det kan avlegges morsmålseksamen som privatist på alle tre nivåer. For privatister vil kun høyeste nivå bli ført med karakter på vitnemålet.

PROGRAMOMRÅDE FOR SPRÅK, SAMFUNNSFAG OG ØKONOMI

Fremmedspråk er både et dannelsesfag og et humanistisk fag. Fremmedspråk handler først og fremst om språk og kultur, men også om kommunikative ferdigheter og innsikt i språklæring. Programfagene innen språk skal gi muligheter for opplevelser, glede og personlig utvikling.

I alle språkfag gis det to standpunktkarakterer på hvert trinn, én i skriftlig og én i muntlig.

ENGELSK

INTERNASJONAL ENGELSK i Vg2

Kurset viderefører den muntlige og skriftlige kompetansen fra Vg1, med vekt på temaer som utdanning/arbeid i utlandet, internasjonale utfordringer, litteratur, film, kultur og media fra hele den engelskspråklige verden, samt et større fordypningsarbeid fra engelsk eller annet fag innen eget programområde.

INTERNASJONAL ENGELSK kan ha skriftlig og/eller muntlig eksamen.

DU KLARER DEG IKKE UTEN GOD ENGELSK!

Etter 1. klasse og et år med internasjonal engelsk i 2. klasse, kan du fordype deg videre, for å stå bedre rustet til et bredt spekter av studier, der mange lærebøker er på engelsk (ikke minst i realfag).

Etter studiene vil man trenge engelsk i arbeidslivet i mange yrker. Du står sterkere og blir en mer attraktiv jobbsøker dersom du behersker engelsk flytende. Mange yrker krever gode kunnskaper om samfunn og kultur i engelskspråklige land. Engelsk er arbeidsspråket blant annet i internasjonale organisasjoner, næringslivet, forskermiljø og i kulturlivet.

I 3. klasse kan du velge mellom to kurs, som begge bygger på INTERNASJONAL ENGELSK Vg2:

SAMFUNNSFAGLIG ENGELSK ('samlit'):

Kurset omfatter:

- Britisk og amerikansk historie og politikk
- Internasjonale, sosiale og økonomiske forhold /konflikter og aktuelle temaer
- Litteratur/film fra det 20. og 21. århundret

Ett større fordypningsemne innen ovenstående tre felt.

SAMFUNNSFAGLIG ENGELSK kan ha skriftlig og/eller muntlig eksamen.

ENGELSKSPRÅKLIG LITTERATUR OG KULTUR ('litsam'):

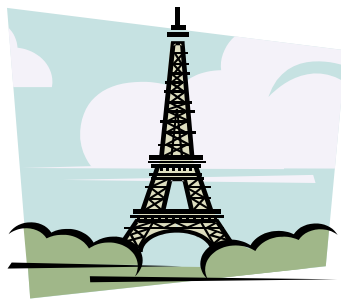
Kurset omfatter:

- Litteratur fra renessansen til i dag, dessuten film og kunst
- Storbritannias og USAs kulturelle rolle i verden i dag
- Aktuelle spørsmål fra det internasjonale nyhetsbildet

Ett større fordypningsemne innen litteratur og kultur.

ENGELSKSPRÅKLIG LITTERATUR OG KULTUR kan ha skriftlig og/eller muntlig eksamen

Kontaktlærer: Vivien Barstad

FREMMEDESPRÅK 2 OG FREMMEDESPRÅK 3

På Foss tilbys følgende fire fremmedspråk i tillegg til ENGELSK: **TYSK, FRANSK, SPANSK og ITALIENSK**

Elevene kan velge et 3. fremmedspråk allerede fra 1. klasse, men det er også mulig å begynne med et nytt fremmedspråk i Vg2. På side 2 finnes en tabell over hvilke muligheter som finnes. Alle fremmedspråkene har felles mål for de ulike nivåene, og under følger en presisering av hvilke mål som skal nås.

NIVÅ I:

Elevene skal kunne:

- Forstå enkel dagligtale
- Gjøre seg forstått muntlig

Foss videregående skole

Fagtilbud 2012/2013

- Lese og forstå enkle tekster
- Bruke språket skriftlig i enkle tekster
- Forstå og bruke tall i praktiske situasjoner
- Bruke digitale verktøy
- Ha noe kjennskap til dagligliv, kultur og geografi i det aktuelle språkområdet
- Reflektere over egen språklæringsprosess

Faget kan avsluttes etter ett år.

Eksamen kan være skriftlig og/eller muntlig

NIVÅ II:

Dette kurset bygger på nivå I, og de som har bestått nivå I, kan følge dette faget. Elevene vil få videreutvikle sine kommunikative ferdigheter, muntlig og skriftlig, ved å tilegne seg et variert ordforråd og flere språkstrukturer. De vil høyne sitt refleksjonsnivå, få mer kunnskap og kulturforståelse innen språkområdet. Faget kan avsluttes etter nivå II.

Eksamen kan være skriftlig og/eller muntlig.

NIVÅ III:

Dette er et fordypningskurs som bygger på nivå II, og elever som har bestått nivå II, kan gå videre med dette kurset. Dette kurset er beregnet på både elever som fortsetter med fremmedspråket sitt fra ungdomsskolen og de som har valgt et 3. fremmedspråk i Vg1 og Vg2. Elevene vil få videreutvikle sine kunnskaper og ferdigheter, sin språkforståelse og refleksjon. Etter fullført kurs vil elevene få et godt grunnlag til å klare seg språklig i det aktuelle språkområdet, og de vil være godt forberedt til å fortsette sine språkstudier.

Det gis to standpunkt karakterer, én i skriftlig og én i muntlig.

Eksamen kan være skriftlig og/eller muntlig

Kontaktlærer i tysk: Vivien Barstad

Kontaktlærer i fransk: June Olsen

Kontaktlærer i spansk: Maria Mas Fons

Kontaktlærer i italiensk: Tine Sunde

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING

Synes du det virker spennende å ha sin egen bedrift?

I dette praktiske faget vil du kunne få prøve å arbeide i din egen bedrift allerede som skoleelev. Vi skal starte opp og drive en eller flere ungdomsbedrifter. Du vil få både praktisk og teoretisk kunnskap om:

- Oppstart av bedrift
- Forretningsplan
- Budsjett og regnskap
- Markedsføring
- Ledelse og personalpolitikk
- Videreutvikling av bedrift

Dette er et praktisk fag der vi skal drive forretningsvirksomhet, og du vil kunne tjene dine egne penger i bedriften.

Ungt Entreprenørskap

Vi vil samarbeide tett med Ungt Entreprenørskap Norge (www.ue.no) som tilbyr en mengde relevante kurs i for eksempel kreativitet, nettverksbygging, regnskap osv., samt med næringslivet forøvrig. Bl.a. vil bedriften ha en mentor fra næringslivet. Ungt Entreprenørskap Norge arrangerer også Fylkesmesser og Norgesmesterskap der Ungdomsbedriftene kjemper mot hverandre i ulike disipliner.

I tillegg til alle disse erfaringene, får du også anledning til å ta Cambridge eksamen, en eksamen der du kan bruke alle de erfaringene du har tilegnet deg gjennom et år i en bedrift, ved å jobbe med en case. Bestått Cambridge eksamen vil være nyttig å ha på CV-en din.

Dette er femte skoleår Foss vgs har bedriften Dux, en Musikkmanagementbedrift som formidler musikk med musikkelevne fra Foss til alt fra privatpersoner til større firmaer i Osloområdet. Vi tar sikte på å videreføre arbeidet med Dux skoleåret 2012/2013. Se nettsiden www.duxfm.com

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 1 kan ha muntlig- praktisk eksamen

ENTREPRENØRSKAP OG BEDRIFTSUTVIKLING 2 kan ha skriftlig eller muntlig- praktisk eksamen

Kontaktlærer: Eline Hjelle

HISTORIE OG FILOSOFI

HISTORIE OG FILOSOFI 1 (Vg2)

Hvorfor skal du velge dette programfaget?

- Fordi du er interessert i både hvordan folks måte å tenke på former livene våre, og/eller hvordan samfunnet former tankemåten vår.
- Fordi det er bedre å være bevisst enn å følge med strømmen uten å skjønne sammenhengene.
- Fordi du som forstår hvilke tanke- eller verdisystem du har å velge mellom kan bedre forme din egen filosofi og ditt eget liv, og derigjennom påvirke samfunnet rundt deg.

- Eller rett og slett fordi du er mer interessert i å stille spørsmål enn å pugge svar.

Historie- og filosofifaget går gjennom de historiske epokene for bedre å forstå og vurdere hvorfor det ble som det ble: Hvilke ideer som formet hvilke epoker, og hvilken historisk utvikling som lå bak forskjellige idealer og motsetninger.

Vi vil binde sammen kunnskaper om historie og filosofi med en opptrening av ferdigheter i kritisk historisk tenkning og filosofisk refleksjon. Filosofi skal få lov til å stå på egne ben underveis, uten å bli slukt opp av ”vanlig” historie. Kanskje idéhistorie eller historiefilosofi er en like god overskrift over dette faget som vil utvikle din evne til både filosofisk samtale og historiebevissthet. Derigjennom danner du et grunnlag for økt allmenndannelse og selvinnsett.

Temaområdene for HISTORIE OG FILOSOFI 1 går fra de eldste tider og fram til 1800-tallet:

- Oldtid og myter
- Antikken og samtalen
- Middelalder og kildebruk
- Renessanse og forklaring
- Opplysningstid og perspektiver
- Nyere tid og kritisk tenkning

HISTORIE OG FILOSOFI 1 kan ha muntlig eksamen.

HISTORIE OG FILOSOFI 2 bygger på HISTORIE OG FILOSOFI 1

HISTORIE OG FILOSOFI 2 – Vg3

Hvorfor skal du velge å fortsette med dette programfaget?

- Fordi du fremdeles er interessert i å stille spørsmål til historien, ikke *bare* lære historie som et fag med ferdig fasit.
- Fordi du fremdeles er interessert i både hvordan folks måte å tenke på former livene våre, og/eller hvordan samfunnet former tankemåten vår.
- Fordi det fremdeles er bedre å være bevisst enn å følge med strømmen uten å skjønne sammenhengene.
- Fordi du som forstår hvilke tanke- eller verdisystem du har å velge mellom fremdeles bedre kan forme din egen filosofi og ditt eget liv, og derigjennom påvirke samfunnet rundt deg.

HISTORIE OG FILOSOFI 2 går gjennom følgende historiske tema fra og med 1800-tallet:

- Mennesket i moderne tid; med fokus på tradisjon, det moderne og det postmoderne
- Kunnskap og sannhetssøken; med fokus på sannhet og vitenskap
- Eksistens og mening; med fokus på identitet, menneskesyn og eksistensielle spørsmål
- Fellesskap, produksjon og forbruk; med fokus på økonomi, teknologi og miljø
- Politiske ideer og ideologier
- Historieforståelse, historiebevissthet og historiebruk

HISTORIE OG FILOSOFI 2 kan ha skriftlig eller muntlig eksamen.

Kontaktlærer: Ellen Gulli

NÆRINGSLEVINGSØKONOMI

Emnet består av to programfag som bygger på hverandre: **Økonomistyring** og **Økonomi og ledelse**. Programfaget skal blant annet bidra til å utvikle kompetanse i økonomistyring, bedriftsledelse og organisering som forutsetning for effektiv ressursforvaltning. Faget skal også til forståelse for samspillet mellom økonomi, miljø og teknologi og fremme markedstilpasning, investering og produksjon i tråd med prinsipper for bærekraftig utvikling.

ØKONOMISTYRING (Vg2)

Faget er delt inn i tre hovedområder:

- 1) Næringsliv og samfunn: Denne delen dreier seg om næringsutviklingen i Norge i et historisk perspektiv og gir oversikt over sentrale trekk ved dagens næringsliv. Aktiviteter og problemstillinger som er felles for de fleste bedrifter, blir presentert. Hovedområdet handler om hvordan bedrifter kan inngå i lokale nettverk og hvordan utnyttning av ressurser kan gi grunnlag for næringsvirksomhet og interessekonflikter.
- 2) Økonomistyring: Dette hovedområdet dreier seg om å føre og avslutte regnskap, beregne og analysere nøkkeltall, sette opp kalkyler, budsjetter og foreta budsjettkontroll. Det handler om sentrale begreper og sammenhenger knyttet til resultat- og balanseberegning, og hvordan bedriftens regnskap settes opp etter gjeldende regelverk. Bruk av digitale verktøy er sentralt.
- 3) Etikk og miljø: Denne delen handler om etiske dilemmaer og utfordringer i regnskapsarbeidet i en bedrift. Det handler også om revisors rolle i dette arbeidet, i tillegg til miljørapportering og miljøtiltak.

Viktige stikkord i faget er: regnskapsføring, regnskapsanalyse, produktkalkyle og budsjettering. Det er utstrakt bruk av PC og regneark (Excel) i kurset. Kurset krever ingen spesielle forkunnskaper og starter med et innføringskurs i Excel.

ØKONOMISTYRING kan ha skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen.

Foss videregående skole
Fagtilbud 2012/2013

Kontaktlærer: Jan Bjørntvedt

ØKONOMI OG LEDELSE (Vg3)

Faget bygger på ØKONOMISTYRING.

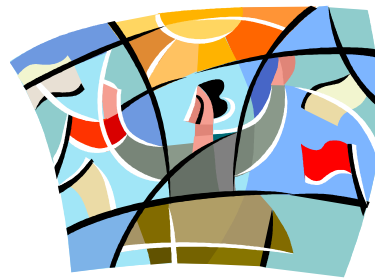
Kunnskap om økonomi og ledelse er nyttig og viktig nesten uansett hvilket yrke du velger. Samtidig gir faget et godt grunnlag for videre studier på BI og ulike handelshøgskoler.

Markedstilpasning og produksjonsplanlegging er en viktig del av kurset. Her lærer du blant annet å bruke teoretiske modeller for å belyse bedriftsøkonomiske problemstillinger. Sentrale emner i faget er kostnads- og inntektslære og læren om hvordan bedrifter tilpasser seg under ulike markedsformer som monopol og fullkommen konkurranse. Du lærer å vurdere bedrifters lønnsomhet, gjøre investeringsanalyser og beregne bedrifters kapitalbehov.

Hva er en organisasjon og hvordan kan en bedrift organisere seg? Hva er ledelse? Hvilke lederstiler passer i ulike organisasjoner? Og hva kjennetegner et godt arbeidsmiljø? Dette er også spørsmål du vil jobbe med i dette faget.

Bedrifter lever ikke isolert fra samfunnet for øvrig, og lønnsomhetskrav og effektivitet må balanseres i forhold til omgivelsenes krav til et rent miljø og trygge og meningsfulle arbeidsplasser. Dette er emner som ikke blir mindre aktuelle i globaliseringens tidsalder.

ØKONOMI OG LEDELSE kan ha skriftlig eller muntlig-praktisk eksamen
Kontaktlærer Hanne Berg

POLITIKK, INDIVID OG SAMFUNN

Foss tilbyr to programfag innenfor dette området: SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI og POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER.

Fagene SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI og POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER kan velges uavhengig av hverandre, men de henger naturlig sammen og gir over to år fordypning innenfor programområdet Språk, samfunnsfag og økonomi.

Disse fagene hjelper deg til å forstå hvordan ulike samfunn fungerer på forskjellige områder. Fokus er rettet mot samspillet mellom individ og samfunn, og viktige mål er å bidra til å utvikle toleranse, kritisk sans, reflekterte holdninger, evnen til å treffe bevisste valg og stimulere til aktiv innsats i samfunnet.

SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI (Vg2)

Faget består av fem hovedområder: Samfunnsvitenskapelige tenkemåter, kulturforståelse, sosialisering, produksjon og arbeid og fordeling av goder. Opplæringen i dette faget skal gi forståelse for hvorfor vi handler som vi gjør, hvordan vårt eget og andre samfunn er bygd opp

Foss videregående skole
Fagtilbud 2012/2013

og hvordan sentrale oppgaver blir løst i ulike samfunn.

Kontaktlærer: Jørgen Aanderaa

SOSIOLOGI OG SOSIALANTROPOLOGI kan ha muntlig eksamen.

POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER (Vg3)

Faget består av seks hovedområder: Politiske prosesser og institusjoner, demokrati og medborgerskap, internasjonale politiske systemer og aktører, internasjonale samarbeidsforhold og konflikter, menneskerettighetenes verdigrunnlag og menneskerettighetene i politisk praksis. Faget tar for seg både norsk og internasjonal politikk, og i undervisningen legges det stor vekt på aktuelle politiske saker og spørsmål.

POLITIKK OG MENNESKERETTIGHETER kan ha skriftlig eller muntlig eksamen.

Kontaktlærer: Jan Skoglund

PSYKOLOGI

Programfaget psykologi er et allmenndannende fag, og psykologisk grunnforståelse er sentralt i de fleste samfunnsmessige og mellommenneskelige sammenhenger. Faget gir en innføring i sentrale psykologiske emner, og man blir orientert om viktige psykologiske forsknings- og anvendelsesområder og trekk ved psykologiens historie.

PSYKOLOGI 1 (Vg2)

Faget består av 5 hovedområder. **1) *Psykologiens historie og utvikling*** – hvordan menneskekunnskap og vitenskapelig basert psykologi er blitt et eget og omfattende fagområde. **2) *Utviklingspsykologi*** – menneskets utvikling fra unnfangelse til død, hvordan individuelle forskjeller oppstår, betydning av arv og miljø, anvendelse av psykologisk kunnskap. **3) *Mennesket og læring*** – hvordan ulike psykologiske faktorer fremmer eller hemmer læring, læringsteorier. **4) *Psykologiens biologiske grunnlag*** – hvordan biologiske

Foss videregående skole
Fagtilbud 2012/2013

forhold påvirker menneskets opplevelse av seg selv og omgivelsene, hvordan nerve- og hormonsystemet er relatert til behov, bevissthet og atferd. 5) **Mennesket og helse** – forholdet mellom psykisk helse og samfunn.

PSYKOLOGI 1 kan ha muntlig eksamen.

PSYKOLOGI 2 (Vg3)

PSYKOLOGI 2 består av fire hovedområder: 1) **Psykologien i dag** - ulike retninger i psykologifaget, psykologiens bruksområder i samfunnet. 2) **Sosialpsykologi** – individ og samfunn, gruppepsykologi, sosial kompetanse, ledelse og makt. 3) **Kommunikasjon** – kommunikasjonsmåter og samhandling, kommunikasjon knyttet til massemedia og digital kommunikasjon. 4) **Helsepsykologi** – psykologi og forebyggende arbeid.

PSYKOLOGI 2 kan ha muntlig eller skriftlig eksamen.

PSYKOLOGI 1 og PSYKOLOGI 2 kan velges uavhengig av hverandre, men de henger naturlig sammen og gir over to år fordypning innenfor programområdet Språk, samfunnsfag og økonomi.

Kontaktlærer: Monica Kjelsberg

RETTSLÆRE

RETTSLÆRE 1

Faget omfatter metodelære, familierett, arverett, arbeidsrett, likestilling, strafferett og rettergangsordningen. Opplæringen vil legge vekt på arbeid med praktiske oppgaver der elevene får trening i å løse juridiske problemer ut fra rettsreglene.

RETTSLÆRE 1 kan ha muntlig eksamen

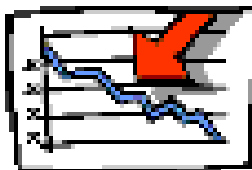
RETTSLÆRE 2

Faget omfatter metodelære, erstatningsrett, menneskerettigheter, avtalerett, kjøpsrett, forbrukerrett og forvaltningsrett med miljørett. Opplæringen vil legge vekt på arbeid med praktiske oppgaver. De faglige kravene vil være noe høyere i dette kurset enn i Rettslære 1.

RETTSLÆRE 2 kan ha skriftlig eller muntlig eksamen.

RETTSLÆRE 2 kan velges uavhengig av RETTSLÆRE 1, men kursene vil til sammen oppfylle kravet til fordypning i et av programfagene.

Kontaktlærer: Arvid Bang

SAMFUNNSØKONOMI

- Lurer du på hva i all verden det er som skjer når verdens børser stuper det ene året, og året etter er på vei opp mot høyder verden ikke har sett før?
- Lurer du på om et land virkelig kan gå konkurs? Og hva som skjer da?
- Lurer du på hvorfor noen økonomer er skeptiske til å bruke mer av oljepengene i dag, når eldreomsorg, psykisk helsevern og skole roper etter mer penger?
- Lurer du på om det blir arbeidsløshet og rådyre lån når du er ferdig med skolen?
- Vil du lære hvorfor slike ting skjer, og hva man kan gjøre for å endre det som skjer?

Da bør du velge faget samfunnsøkonomi. I dette faget lærer du om økonomiske virksomheten i samfunnet vårt og hvordan den er et grunnlag for de beslutningene som politikerne tar. Økonomi handler om å utnytte ressurser for å oppnå best mulig resultater. I samfunnsøkonomi lærer elevene å se sammenhengen mellom økonomi og politikk, og de får et bedre grunnlag for å delta i samfunnsdebatten. Faget krever ikke spesielle matematikkunnskaper, men er nyttig for videre studier i samfunnsfag og økonomi.

Kurset i Vg2, Samfunnsøkonomi 1 består av seks hovedemner: markedsteori, nasjonalregnskap og økonomisk vekst, arbeidsmarked og arbeidsledighet, prisvekst og pengepolitikk, inntektsfordeling og miljøproblemer og internasjonal økonomi. Du skal lære en del teori for å forstå økonomien, men vi bruker mye tid på aktuelle hendelser der du må bruke teoriene i praksis.

SAMFUNNSØKONOMI 1 kan ha muntlig eksamen.

Kurset i Vg3, Samfunnsøkonomi 2 bygger på kurset i Vg2. Det består av fem hovedemner: markedsteori, økonomisk vekst, arbeidsledighet og økonomisk politikk, inntektsfordeling og miljøproblemer og internasjonal økonomi. I Vg3 knyttes det mer teori til faget, og faget utdyper og drøfter sammenhenger mellom ulike politiske mål. Her vil du få mer oversikt og i større grad se helheten i økonomien, som en liten finansminister!

SAMFUNNSØKONOMI 2 kan ha skriftlig eller muntlig eksamen.

Kontaktlærer: Anette Nielsen